

SWEDISH A1 – STANDARD LEVEL – PAPER 1 SUÉDOIS A1 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 SUECO A1 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Thursday 13 May 2010 (afternoon) Jeudi 13 mai 2010 (après-midi) Jueves 13 de mayo de 2010 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a commentary on one passage only. It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez un commentaire sur un seul des passages. Le commentaire ne doit pas nécessairement répondre aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le désirez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un comentario sobre un solo fragmento. No es obligatorio responder directamente a las preguntas que se ofrecen a modo de guía. Sin embargo, puede usarlas si lo desea.

Skriv en kommentar till **en** av de följande texterna. De frågor som följer efter texterna kräver inga direkta svar utan är tänkta som en utgångspunkt och hjälp.

1.

5

10

15

20

25

30

35

40

Trots att jag aldrig avslöjade det för dig såg jag dig ofta, varhelst jag befann mig i världen, i vaket tillstånd såväl som i sömnen, sittande just här i köket på våning fyra i vårt hyreshus. Du satt och tittade med blicken i fjärran, med armbågarna på matbordet och hakan vilande i dina hopknäppta, ådriga händer. Jag trodde aldrig att det var den öde sandlådan på gården du såg eller de lika ödsliga gatorna, omgivna av buskar och träd du aldrig lärde dig namnet på, inte heller det stora bruna garaget som hade smällts upp bredvid det rödbruna staketet som omgärdar sandlådan med dess gungor, rutschkanor och klätterställningar. Allt det som står kvar ute på gården och som jag nu kan se.

Nej, du tittade på någonting längre bort, långt bort. På någonting som vi andra inte såg. Du var försjunken i dina egna tankar. Du tittade och väntade. Tyst och stilla. Jag undrade alltid vad det var du tittade på, vad du såg som jag inte såg. Så jag ansträngde mig och tittade också ut. Mor, jag såg heller inte träden och buskarna eller det fula garaget och sandlådan. Jag tittade också på någonting långt bort – och trodde mig se hur en femtonårig flicka med kastanjebrunt hår och fintecknat ansikte vaggade ett barn i sina späda armar i en liten bergsby i turkiska Kurdistan. Flickan satt ensam på golvet i ett rum med handvävda kelimmattor*. En ocean av tårar rann längs hennes rosiga kinder, medan hon ömsom sjöng klagosånger, ömsom försökte väcka liv i det döda barnet. Flickan satt kvar med barnet och vägrade att släppa det ifrån sig till människor som skyndat fram för att trösta, för hon var oåtkomlig för människotröst. Barnet rycktes slutligen ur hennes famn, men hon satt kvar på mattan och tittade ner på sina händer, som inte kunde upphöra att sträcka sig efter det förlorade barnet.

Jag såg också hur samma flicka året efter vaggade ett annat barn i sina lika späda armar. Hon satt ensam på golvet i samma rum. En ocean av tårar rann längs hennes lika rosiga kinder medan hon ömsom sjöng samma klagosånger, ömsom försökte väcka liv i det döda barnet. Även den här gången vägrade flickan att släppa barnet ifrån sig till människor som skyndat fram för att trösta, för hon var lika oåtkomlig för människotröst. Återigen rycktes barnet ur hennes famn, återigen satt hon kvar och tittade ner på sina händer, som inte kunde upphöra att sträcka sig efter det andra förlorade barnet.

Jag fortsatte att se en gråtande nittonårig flicka vagga det tredje döda barnet och vara än mer oåtkomlig för människotröst. Efter det orkade jag inte se mer, se den vanmäktiga sorgen i flickans bleka ansikte och tomheten i hennes brungröna ögon. Jag orkade inte se sju döda barn ligga i sju omärkta gravar på rad.

I stället vände jag blicken mot dig, där du fortfarande satt i samma ställning vid bordet och tittade lika tyst ut på någonting långt bort. Jag betraktade dig länge och tänkte: "Mor, var du verkligen en gång i tiden den där vackra flickan med det kastanjebruna håret och de rosiga kinderna?" Även om jag då tyckte mig göra intrång i något heligt, i något hemlighetsfullt, ställde jag alltid samma fråga till dig:

- Mor, jag vill veta: Vad är det du ser som jag inte ser? Vad är det du tittar på?

Det tog ett par sekunder innan du vände blicken och frågande tittade på mig, sedan drog du på munnen, så där ömsint som bara mödrar kan göra, och svarade:

- Jag ser ingenting, min son, jag tittar på ingenting.

Ur: Mustafa Can, Tätt intill dagarna (2006)

^{*} kelimmattor: speciellt vävda och mycket färgrika mattor från Främre Orienten och s.ö. Europa med geometriska mönster

- Vilken bild får man av modern som ung respektive gammal?
- Hur tycks sonen se på sin mor?
- Hur förstärks vår bild av kvinnans lidande?
- Hur tolkar du textens avslutande replik?

Städhustrun

Dammsugarhjärtat inhalerar,
vinklar och vrår slätas ut.
I ett gardinveck sitter tomteolyckan
och kommenterar. Växterna duschas, katten uschas,
mannen i fåtöljen flyttas ut
och kuschas. Ifall vi får främmat.

Om aftonen vid härden
härdas andras bekymmer ut
och borstas fläckarna från deras kläder
10 och kläderna från kroppen
och kroppen från benen
som skuras rena tills inte minsta skymt
av heder och ära
förleder dem till skrymt*.

15 Dammsugarhjärtat inhalerar njutande i fullt pådrag den sista benmjölsresten i bekantskapskretsen.

Ur: Majken Johansson, Andens undanflykt (1958)

- * skrymt: hyckleri
  - Vilken bild får vi av hemmet i diktens inledning?
  - Vilken stämning förmedlar dikten?
  - Hur ser du på diktens avslutning?